

Bryssel, 24. kesäkuuta 2026
(OR. en)

11081/26

ENER 442
ENV 818
CONSOM 213
COMPET 839

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	24. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 319 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Kertomus energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) 2017/1369 täytäntöönpanosta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 319 final.

Liite: COM(2026) 319 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.6.2026
COM(2026) 319 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Kertomus energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta annetun asetuksen
(EU) 2017/1369 täytäntöönpanosta**

1. JOHDANTO

1.1. Poliittinen ja lainsäädännöllinen tausta

Ensimmäinen virallinen EU:n säädös¹ kuluttajille laitteiden energiatehokkuudesta annettavista tiedoista hyväksyttiin 50 vuotta sitten vuoden 1973 öljykriisin jälkeen. Sitä seurasi vuonna 1979 ensimmäinen EU:n energiamerkintäkehys, jota on sittemmin tarkistettu ja parannettu kolme kertaa, viimeksi vuonna 2017. EU:n energiamerkistä on tänä aikana tullut tunnettu ja kuluttajien arvostama. Vuonna 2024 tehdyssä Eurobarometri-tutkimuksessa² 75 prosenttia vastanneista totesi, että energiamerkki vaikuttaa suoraan heidän ostopäätöksiinsä, kun he ostavat kodinkoneita.

EU:n energiamerkit tarjoavat helposti ymmärrettävää tietoa, jolla edistetään tehokkaampien tuotteiden kysyntää ja kehittämistä. Ne toimivat yhdessä energiatehokkuutta koskevien vähimmäisvaatimusten ja muiden EU:n ekosuunnittelun puitteissa hyväksyttyjen vaatimusten kanssa. EU sääntelee tällä hetkellä yli 30:tä ekosuunnittelun piiriin kuuluvaa tuoteryhmää, joista 15:llä on energiamerkki.³ Näiden politiikkatoimien arvioidaan yhdessä pienentäneen kotitalouksien keskimääräisiä energialaskuja noin 317 eurolla vuonna 2024, ja vähennyksen odotetaan nousevan 480 euroon vuoteen 2030 mennessä. Arvion mukaan merkin osuus säästöistä on keskimäärin 27 prosenttia, ja suurin osa säästöistä johtuu ekosuunnittelusta.⁴

Energiamerkintäasetuksen⁵ oikeusperusta on perussopimuksen 194 artikla. Energiamerkintäasetuksessa vahvistetaan säännöt tuotekohtaisten merkkien luomiseksi delegoiduilla säädöksillä. Siinä asetetaan tavarantoimittajille (valmistajille, maahantuojille ja valtuutetuille edustajille) ja jälleenmyyjille tiettyjä velvoitteita, jotka koskevat merkkien ja standardoitujen tuotetietojen toimittamista ja esittämistä. Komissio on antanut kaksi tiedonantoa, joissa on erityisiä selvennyksiä: toinen tiedonanto koski täytäntöönpanoa covid-19-pandemian aikana⁶ ja toinen vuonna 2024 annettu tiedonanto koski energiamerkintöjen asteikon ja luokan ilmoittamista unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisun⁷ jälkeen.

1.2. Tärkeimmät energiamerkintäkehyn vuoden 2017 tarkistuksessa tehdyt muutokset

Vuoden 2017 tarkistuksella muutettiin kehystä direktiivistä asetukseksi ja muutettiin nykyisiä sääntöjä siten, että i) niissä säädetään merkkien asteittaisesta uudelleenskaalauksesta tuttuun A–G-asteikkoon, ii) niillä vahvistetaan markkinavalvontaa ja iii) niissä otetaan käyttöön pakollinen rekisteröinti EU:n laajuiseen tuotetietokantaan

¹ Neuvoston suositus 76/496/ETY, annettu 4 päivänä toukokuuta 1976, sähkökäyttöisten kodinkoneiden kuluttaman energian järkevästä käytöstä (EYVL L 140, 28.5.1976, s. 18).

² [Erityiseurobarometri 555, 2024.](#)

³ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list_en.

⁴ Ecodesign Impact Accounting 2025 Overview report, <https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/c06608a7-9e47-4737-b0d2-da9aec097171/details>.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1369, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2017, energiamerkintää koskevien puitteiden vahvistamisesta ja direktiivin 2010/30/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 1).

⁶ Komission tiedonanto [2020/C 182/02](#) (EUVL C 183, 2.6.2020).

⁷ [Asia C-761/22.](#)

(energiamerkintöjen eurooppalainen tuoterekisteri, EPREL⁸) mallin markkinoille saattamisen ennakoedellytyksenä. Uudessa kehyksessä on otettu käyttöön kahdeksan tarkistettua tai uutta merkkiä. Nämä merkit ovat kielineutraaleja, niiden ulkoasu on uudistettu ja niihin sisältyy QR-koodi, joka johtaa EPREL-rekisterin mallitietoihin. Jotkin merkeistä sisältävät ensimmäistä kertaa korjattavuutta tai kestävyyttä koskevia tietokuvakkeita.

1.3. Kertomuksen kohdeala

Energiamerkintäasetuksen 19 artiklan mukaan komission on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen täytäntöönpanoa koskeva kertomus, jossa arvioidaan, ”miten tehokkaasti tämä asetusta ja sen nojalla annetut delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset ovat auttaneet asiakkaita valitsemaan tehokkaampia tuotteita, ottaen huomioon sen vaikutukset liiketoimintaan, energiankulutukseen, kasvihuonekaasupäästöihin, markkinavalvontatoimiin sekä tietokannan perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin”.

Yrityksiin, energiankäyttöön ja päästöihin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan yksityiskohtaisesti kunkin tämän kehyksen mukaisen tuotekohtaisen säädöksen osalta, ja tässä kertomuksessa esitetään kokonaisnäkemys. Horisontaalisempia näkökohtia analysoidaan osana vaikutustenarviointia, joka liittyy energiatehokkaita tuotteita koskevan lainsäädännön yksinkertaistamista koskevaan koontiehdotukseen, joka hyväksytään samanaikaisesti tämän kertomuksen kanssa ja joka perustuu tähän kertomukseen. Samanaikaisesti tämän kertomuksen kanssa hyväksytään erillinen kertomus rengasmerkintäasetuksen (asetus (EU) 2020/740) täytäntöönpanosta.

Tässä kertomuksessa keskitytään näin ollen erityisesti seuraaviin aiheisiin:

- edistyminen uudelleenskaalauksessa ja uusien merkintöjen käyttöönotossa
- merkkien uudelleenskaalausprosessi (siirtyminen vanhasta merkistä uuteen merkkiin)
- tuotetietokanta (ja siihen liittyvät kustannukset ja hyödyt)
- markkinavalvonta
- merkki tehokkaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden välineenä
- uusien energiamerkkien tehokkuus.

1.4. Analyttinen perusta

Tämä kertomus perustuu erityisesti kyselytutkimukseen⁹, johon osallistui 20 073 kuluttajaa, jotka olivat ostaneet vähintään yhden ja enintään kolmen katetun tuotetyypin tuotteita kahden viime vuoden aikana. Kyselytutkimus toteutettiin kymmenessä EU:n jäsenvaltiossa: Alankomaat, Italia, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Suomi ja Tšekki. Kyselytutkimukseen osallistui myös 204 energiamerkittyjen tuotteiden toimittajaa ja 207 vähittäismyyjää niissä tuoteryhmissä, joissa uudet merkit olivat käytössä, sekä 123 kaupallisten kylmäsäilytyslaitteiden ammattikäyttäjää uuden merkin testaamiseksi näiden laitteiden osalta.

⁸ <https://eprel.ec.europa.eu>.

⁹ ”[Study on consumer understanding of the EU energy labels applied since 2011](#)”.

Tähän kertomukseen saatiin panos 14 jäsenvaltiolta¹⁰ ekosuunnittelun ja energiamerkintöjen kuulemisfoorumilla, jäljempänä 'EELCF',¹¹ ja/tai energiamerkintöjä ja ekosuunnittelua käsittelevässä hallinnollisen yhteistyön asiantuntijaryhmässä¹² sekä seitsemältä muulta EELCF:n jäseneltä¹³. Analyysi perustuu myös EPREL-rekisterin ja markkinavalvontaa koskevan tieto- ja viestintäjärjestelmän, jäljempänä 'ICSMS',¹⁴ tietoihin sekä muihin julkisesti saatavilla oleviin analyysihin ja resursseihin.

2. EDISTYMINEN UUELLEENSKAALAUKSESSA JA UUSIEN MERKINTÖJEN KÄYTTÖÖNOTOSSA

Energiamerkintäasetuksessa annettiin komissiolle tehtäväksi tarkistaa ja skaalata uudelleen kaikki 1. elokuuta 2017 voimassa olleet energiamerkit ja valtuutettiin se ottamaan käyttöön uusia merkkejä. Asetuksessa vahvistettiin aikataulu nykyisten merkkien uudelleentarkastelulle elokuuhun 2018 mennessä (alkaen ensisijaisesta ryhmästä: pesukoneet, kuivaavat pyykinpesukoneet, astianpesukoneet, jääkaapit, valonlähteet ja elektroniset näytöt). Siinä asetettiin uudelleenskaalaukselle yleinen määräaika elokuuhun 2023 asti ja kiinteän polttoaineen kattiloille, tilalämmittimille ja vedenlämmittimille¹⁵ pidempi määräaika elokuuhun 2025 asti.

Ensisijaisen ryhmän uudelleenskaalaus saatiin päätökseen maaliskuussa 2019, ja merkit olivat esillä verkossa ja kaupoissa 1. maaliskuuta 2021 alkaen¹⁶. Koontiasetuksella¹⁷ korjattiin näihin sääntöihin liittyviä teknisiä ongelmia juuri ennen kyseistä päivämäärää.

Energiamerkintäasetuksen mukaisten tuotekohtaisten merkkien uudelleentarkastelujen tilanne					
Tuoteryhmä	Lainsäädäntöviite	Uudelleen-tarkastelun määräaika energiamerkintä-asetuksessa	Uudelleen-tarkastelun voimaantulo	Uuden merkin soveltamis-päivä	Tila
Elektroniset näytöt (mukaan lukien televisiot)	Asetus (EU) 2019/2013	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Hyväksytty
Pyykinpesukoneet ja kuivaavat pyykinpesukoneet	Asetus (EU) 2019/2014	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Hyväksytty
Valonlähteet	Asetus (EU) 2019/2015	2.8.2018	31.3.2019	1.9.2021	Hyväksytty

¹⁰ AT, BG, DE, DK, EE, IE, IT, LT, LV, NL, PT, SI, NO ja IS.

¹¹ [Komission asiantuntijaryhmien rekisteri](#).

¹² [Luettelo hallinnollisen yhteistyön ryhmistä](#).

¹³ APPLIA, Digital Europe, EHI, EHPA, EPEE, EuroCommerce ja Lighting Europe.

¹⁴ [ICSMS](#).

¹⁵ Näiden määräaikojen olisi katsottava täydentävän delegoiduissa säädöksissä kullekin tuotteelle vahvistettuja viiden vuoden uudelleentarkastelupäiviä.

¹⁶ Valaistustuotteiden uudelleenskaalattu merkki oli esillä kaupoissa 1. syyskuuta 2021 alkaen.

¹⁷ [Asetus \(EU\) 2021/340](#).

Kotitalouksien jääkaapit	Asetus (EU) 2019/2016	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Hyväksytty
Kotitalouksien astianpesukoneet	Asetus (EU) 2019/2017	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Hyväksytty
Suoran myyntitoiminnon kylmäsäilytyslaitteet	Asetus (EU) 2019/2018	Uusi	Uusi	1.3.2021	Hyväksytty
Älypuhelimet ja taulutietokoneet	Asetus (EU) 2023/1669	Uusi	Uusi	20.6.2025	Hyväksytty
Pölynimurit	Unionin yleinen tuomioistuin kumosi merkin vuonna 2018	–	–	–	Uudet säännöt valmisteilla Kerro mielipiteesi
Kuivausrummut	Asetus (EU) 2023/2534	2.8.2023	22.11.2023	1.7.2025	Hyväksytty
Uunit ja liesituulettimet	Asetus (EU) 65/2014	2.8.2023	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Asuinrakennuksiin tarkoitetut ilmanvaihtokoneet	Asetus (EU) 1254/2014	2.8.2023	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Ammattikäyttöön tarkoitetut kylmä- ja pakastesäilytyskaapit	Asetus (EU) 2015/1095	2.8.2023	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Huoneilmastointilaitteet (mukaan lukien ilma-ilmalämpöpumput)	Asetus (EU) 626/2011	2.8.2023	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Paikalliset tilalämmittimet	Asetus (EU) 2015/1186	2.8.2023	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Tilalämmittimet ja yhdistelmälämmittimet	Asetus (EU) 811/2013	2.8.2025	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Kiinteän polttoaineen kattilat	Asetus (EU) 2015/1187	2.8.2025	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi
Vedenlämmittimet	Asetus (EU) 812/2013	2.8.2025	–	–	Valmisteilla Kerro mielipiteesi

Pölynimurien merkki kumottiin unionin yleisen tuomioistuimen vuonna 2018 antamalla tuomiolla¹⁸, joten se ei ole enää voimassa. Parhaillaan valmistellaan myös mahdollisia

¹⁸ [Asia T-544/13](#).

uusia energiamerkkejä i) aurinkosähkömoduuleille, ii) pölynimureille, iii) tietokoneille, iv) matalan lämpötilan lämmönsäteilijöille (lämpöpattereille), v) ammattikäyttöön tarkoitetuille astianpesukoneille ja vi) ammattikäyttöön tarkoitetuille pyykinpesulaitteille.

EU:n energiamerkin uudelleentarkasteluprosessi esitetään yksityiskohtaisesti energiamerkintäasetuksessa, ja siinä noudatetaan paremman sääntelyn sääntöjä. Prosessissa pyritään i) ymmärtämään markkinoita osana uudelleentarkastelua, ii) kehittämään toistettavissa olevia ja edustavia testausmenetelmiä, iii) keräämään palautetta kuulemisfoorumilta sekä iv) laatimaan arviointi ja vaikutustenarviointi. Säädösluonnos julkaistaan sidosryhmien palautteen saamiseksi, ja siitä ilmoitetaan Maailman kauppajärjestölle. Jäsenvaltioiden asiantuntijoita kuullaan ennen kuin komissio hyväksyy luonnoksen. Komissio antaa säädöksen tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Säädos julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja se tulee voimaan, jos kumpikaan toimielin ei vastusta sen voimaantuloa. Vuonna 2019 tarkistettujen energiamerkkien uudelleentarkastelun aloittamisesta julkaisemiseen kesti neljästä viiteen vuotta. Sittemmin edistyminen on ollut hitaampaa, mikä johtuu EPREL-rekisteriä koskevasta rinnakkaisesta työstä, oikeudenkäyntimenettelyistä, covid-19-pandemiaan ja vuoden 2022 energiakriisiin liittyneistä hätätilanteista sekä ekosuunnittelukehityksen uudelleenarvioinnista.

Tähän mennessä on hyväksytty yhdeksän päätöstä tai tiedonantoa, joissa viitataan energiamerkintäasetuksen mukaisiin yhdenmukaistettuihin standardeihin vaatimustenmukaisuusolettaman osalta, ja ne on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

3. MERKKIEN UUELLEENSKAALAUSPROSESSI

Energiamerkintäasetuksessa säädetään neljän kuukauden siirtymäajasta, kun uudelleenskaalattu merkki otetaan käyttöön. Tänä aikana tavarantoimittajien on toimitettava sekä vanha ja uusi merkki että tuoteseloste. Jälleenmyyjien on korvattava esillä olevat vanhat merkit 14 työpäivän kuluessa kunkin tuotteen delegoidussa säädöksessä täsmennetystä päivämäärästä. Myös mainontaan tarkoitettu tekninen materiaali on saatettava ajan tasalle. Useimmat tämän kertomuksen tueksi tehtyyn kyselytutkimukseen vastanneet jälleenmyyjät (63 %) pitivät uudelleenmerkintäprosessia helppona tai erittäin helppona. Jotkin valmistajien järjestöt (esimerkiksi valaistustuotteiden valmistajien järjestöt) toivat esiin haasteita merkkien muuttamisessa, kun tuotteet ovat jo kuljetettavina tai ne on saatettu markkinoille aiemmin.

Kuluttajat voivat saada siirtymäkauden aikana tuotteita, joissa on kaksi merkkiä: uudelleenskaalaamaton ja uudelleenskaalattu. Nämä merkit ovat harvoin vertailukelpoisia, koska testi- ja laskentamenetelmät usein muuttuvat ja asteikon tiukkuus kasvaa. Esimerkiksi tuotteet, joiden luokka oli aikaisemmin A+++, saatetaan luokitella uudessa asteikossa luokkaan B tai C. Energiamerkintäasetuksessa ennakoitiin, että merkin muuttaminen voi olla haastavaa kuluttajille, tavarantoimittajille ja jälleenmyyjille, ja siksi siinä edellytettiin, että jäsenvaltiot käynnistävät tiedotuskampanjoita. Osa näistä kampanjoista järjestettiin osana EU:n rahoittamia hankkeita, kuten Label2020¹⁹-, Belt²⁰- ja Compliance Services²¹ -hankkeita. Jotkin jäsenvaltiot ilmoittivat, että tiedotustoiminta

¹⁹ [LABEL2020](#).

²⁰ [BELT](#).

²¹ <https://www.product-compliance-services.eu>.

sujui hyvin, kun taas toiset viittasivat haasteisiin, joita ensimmäisten uudelleenskaalattujen merkkien käyttöönnotossa oli kohdattu covid-19-rajoitusten vuoksi.

4. TUOTETIETOKANTA

Yksi vuoden 2017 tarkistuksen tärkeimmistä osatekijöistä oli edistyminen EU:n energiamerkin digitalisoinnissa. Energiamerkintäasetuksen 12 artiklassa komissiolle annettiin tehtäväksi perustaa tietokanta (EPREL), jossa on julkinen osa, vaatimusten noudattamista koskeva osa ja verkkoportaal, josta pääsee molempiin osiin, sekä ylläpitää sitä. Tavoitteena oli i) tukea markkinavalvontaviranomaisia, ii) tiedottaa yleisölle markkinoille saatetuista tuotteista ja iii) tarjota komissiolle ajan tasalla olevaa tietoa merkintälainsäädännön uudelleentarkastelua varten. Tämä tietokanta on nyt toteutunut komission, valmistajien ja muiden sidosryhmien laajamittaisen yhteistyön tuloksena. Se sisältää noin kaksi miljoonaa mallia, ja sitä käytettiin 6,6 miljoonaa kertaa vuonna 2025.

4.1. Täytäntöönpano

Valmistajat pystyivät rekisteröimään tuotteensa ajoissa ensimmäisten uudelleentarkastelujen merkkien yhteydessä vuonna 2019, ja markkinavalvontaviranomaiset saivat pääsyn tietoihin pian sen jälkeen. Alusta lähtien on ollut käytössä tukipalvelu, joka avustaa rekisteröitymisessä. EU:n elinkeinoelämän järjestöt auttavat usein jäseniään tässä tehtävässä. EPREL-rekisterin julkinen osa on ollut saatavilla QR-koodien kautta maaliskuusta 2021 alkaen, jolloin ensimmäisiä uudelleenskaalattuja tuotemerkkejä alettiin soveltaa. Vuodesta 2022 lähtien EPREL-rekisterin hakuliittymässä on ollut monia ominaisuuksia (kuten valintasuodattimet ja lajittelu). Energiamerkintäasetuksen 12 artiklassa ja liitteessä I olevassa 2 kohdassa tarkoitettu EPREL-rekisterin julkinen verkkoportaal²² on ollut toiminnassa huhtikuusta 2022 alkaen.

Vuonna 2024 hyväksytyssä täytäntöönpanoasetuksessa²³ vahvistetaan EPREL-rekisterin toimintaa koskevat tarkemmat yksityiskohdat muun muassa selkiyttämällä arkaluonteisten tietojen hallintaa koskevia sääntöjä ja ottamalla käyttöön tavarantoimittajien pakollinen todentaminen eIDAS-allekirjoituksilla ja -leimoilla.

Toteuttaessaan EPREL-rekisteriä komissio pyrki

- minimoimaan tavarantoimittajille aiheutuvan hallinnollisen taakan joukkorekisteröinneillä, ohjelmointirajapintaan (API) liittyvillä palveluilla²⁴ sekä merkkien ja tuoteselosteiden automaattisella luomisella kaikilla EU:n virallisilla kielillä
- helpottamaan energiamerkkien ja tuotetietojen esittämistä verkossa koskevien velvoitteiden noudattamista (API-lataus)
- helpottamaan yksittäisten kuluttajien, tukkuostajien sekä julkisten hankkijoiden ja viranomaisten käyttöä, jotta ne voivat tunnistaa yleisimmät energiatehokkuusluokat.

²² <https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/>.

²³ [Täytäntöönpanoasetus \(EU\) 2024/994](#).

²⁴ Tähän mennessä on toimitettu noin 1 000 API-avainta, pääasiassa jälleenmyyjille (54 %), mutta myös muun muassa tavarantoimittajille, tutkijoille ja hakukoneille.

Valmistajat olivat tyytyväisiä siihen, että tuotekohtaisissa delegoiduissa säädöksissä ei edellytetä *painettujen* tuoteselosteiden järjestelmällistä toimittamista (energiamerkintäasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn vaihtoehdon mukaisesti), vaan ne ovat saatavilla EPREL-rekisterin kautta.

EPREL-rekisterin avulla kuka tahansa voi myös seurata energiamerkittyjen tuotemallien rekisteröintien markkinakehitystä. Energiamerkintäasetuksessa ei kuitenkaan edellytetä, että tavarantoimittajat toimittavat mallien myyntitietoja, joten yleensä tarvitaan lisätietoja mallien markkinaosuuden arvioimiseksi ja sen määrittämiseksi, onko tarpeen käynnistää merkin uudelleentarkastelu.

Kansalliset markkinavalvontaviranomaiset toteavat, että EPREL-rekisteri vähentää vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseen käytettävää aikaa ja vaivaa.

Tietokantaa käytetään pääasiassa merkeissä olevien QR-koodien avulla eikä verkkosivuston kautta. Kyselytutkimustiedot ja kansallisilta viranomaisilta saatu palaute vahvistavat, että yleisö tai julkisten hankintojen alan ostajat eivät vielä laajasti tunne EPREL-rekisteriä. Samanlaisia energiaan liittyvien tuotteiden tuotetietokantoja on muualla maailmassa (esimerkiksi Yhdysvalloissa²⁵, Kiinassa²⁶, Kanadassa²⁷ ja Australiassa²⁸).

4.2. EPREL-rekisterin kustannukset ja hyödyt

Komissio käytti 9,5 miljoonaa euroa EPREL-rekisterin perustamiseen ja ylläpitämiseen vuosina 2017–2024. Vuotuinen toimintatalousarvio kasvoi 1,9 miljoonaan euroon vuonna 2024. EPREL-rekisterin perustamisen arvioiduissa 3 miljoonan euron kertaluonteisissa kustannuksissa ja 300 000 euron vuotuisessa ylläpitotalousarviossa aliarvioitiin tarpeet. Tämä johtui pääasiassa siitä, että nämä luvut perustuivat arvioihin radiolaitetietokannasta²⁹, jossa rekisteröintejä ja rekisteröiviä osapuolia oli paljon vähemmän ja jossa ei ollut julkisesti saatavilla olevaa osaa kuten EPREL-rekisterissä. EPREL-rekisteriin tehtiin lopulta myös paljon enemmän rekisteröintejä kuin vaikutustenarvioinnissa ennakoitiin. Tämä johtui osittain myöhemmin tehdystä päätöksestä sisällyttää renkaat EPREL-rekisteriin (13 % kaikista EPREL-rekisteröinneistä). Lisäksi eIDAS-todentamista ei ollut alun perin suunniteltu, mutta se todettiin myöhemmin tarpeelliseksi rekisterin eheyden varmistamiseksi. Tästä aiheutui ylimääräisiä kertaluonteisia kehittämiskustannuksia.

Kyselytutkimuksessa haastatellut tavarantoimittajat olivat eri mieltä siitä, johtaako EPREL-rekisteri korkeampiin tai alhaisempiin vaatimusten noudattamisesta aiheutuviin kokonaiskustannuksiin kuin aiemmin. Vastaajista 38 prosenttia ilmoitti, että vaatimusten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset – mukaan lukien aika, taloudelliset kustannukset ja henkilöstöresurssit – ovat kasvaneet. Vastaajista 28 prosenttia ilmoitti, että kustannukset ovat laskeneet vuoteen 2019 verrattuna. Loput 33 prosenttia ilmoittivat, että kustannukset ovat pysyneet ennallaan. Useimmat valmistajat syöttävät tiedot itse, kun taas neljäsosa

²⁵ <https://www.regulations.doe.gov/ccms> ja <https://www.energystar.gov/products>.

²⁶ <https://www.energylabel.com.cn/>.

²⁷ [Hakutoiminnolla varustettu tuoteluettelo | Natural Resources Canada](#).

²⁸ [Energialuokitus – Hae rekisteröintitietokannasta](#).

²⁹ [SWD\(2012\) 329 final](#).

haastatelluista tavarantoimittajista ulkoistaa rekisteröintitehtäviä.³⁰ Jälleenmyyjät voivat tutustua EPREL-rekisterin tietoihin maksutta ja saada tavarantoimittajilta painettuja merkkejä. Ne ilmoittavat olevansa tavarantoimittajia tyytyväisempiä tähän politiikkatoimeenpolitiikkaan, mutta kertovat tasapuolisten toimintaedellytysten puutteesta verkossa toimiviin markkinapaikkoihin verrattuna.

5. MARKKINAVALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Sisämarkkinoiden markkinavalvonta perustuu markkinavalvonta-asetukseen (asetus (EY) N:o 765/2008), jota sovelletaan myös energiamerkintäasetuksen soveltamisalaan kuuluviin tuotteisiin. Energiamerkintäasetuksella vahvistettiin näitä yleisiä säännöksiä vuonna 2017 i) säännöksillä, joilla edesautetaan kansallisten markkinavalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä, ii) selvennyksellä siitä, miten riskialttiita tuotteita käsitellään, ja iii) (toistaiseksi käyttämättömällä) unionin suojamenettelyllä. Energiamerkintäasetuksen 7 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on säädettävä säännöt seuraamuksista ja täytäntöönpanon valvontaa koskevista mekanismeista ja ilmoitettava tällaisista säännöistä viimeistään 1. elokuuta 2017, jos niitä ei ole aiemmin ilmoitettu merkintädirektiivin mukaisesti.

Energiatehokkaita tuotteita koskevan lainsäädännön noudattaminen perustuu pääasiassa omaan ilmoitukseen.³¹ Tämä edellyttää riittävää markkinavalvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa, jotta voidaan varmistaa reilu kilpailu ja saavuttaa odotetut energiansäästöt. Markkinavalvonta kuuluu kansallisten viranomaisten yksinomaiseen toimivaltaan, mutta EU antaa siihen taloudellista tukea: vuosina 2017–2024 annettiin yli 20 miljoonaa euroa kansallisiin markkinavalvontatoimiin ja laajempaan täytäntöönpanotukeen Horisontti Eurooppa -puiteohjelman, sisämarkkinaohjelman ja Life-ohjelman kautta. EU:n markkinoille tuleviin tuotteisiin sovellettavan energiatehokkaita tuotteita koskevan lainsäädännön noudattamisen osalta tullitarkastukset EU:n ulkorajoilla olivat edelleen vähäisiä, ja näin ollen vaatimustenvastaisuuksia havaittiin vain vähän.

EU:n rahoittamista toimista, jäsenvaltioiden tarkastuksista ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2020 erityiskertomuksesta³² saatu näyttö viittaa siihen, että vaatimusten noudattamatta jättäminen on jatkuvaa ja merkittävää (erityisesti verkkokaupoissa). Hintavertailusivustoilla ei myöskään useinkaan näytetä kaikkia vaadittuja tietoja. EU:n rahoittamassa yhtenäisessä EEPLIANT 3 -toiminnassa³³, johon osallistui 24 kansallista valvontaviranomaista, havaittiin kuuden tuoteryhmän³⁴ osalta riskiperusteisessa ei-edustavassa arvioinnissa, että 82 prosentissa myymälöissä olevista tuotteista ja 97 prosentissa verkkokaupoissa olevista tuotteista oli vähäisiä tai merkittäviä ongelmia merkkien esittämisen, vaatimustenmukaisuusvakuutuksen tai teknisten asiakirjojen osalta (kattaen siis kaikki asiakirjat, myös ekosuunnittelua koskevat asiakirjat, ei pelkästään merkintöjä koskevat). Valonlähteiden osalta vaatimusten noudattamatta jättämistä esiintyi erityisesti verkossa.³⁵ Se, että merkeissä, tuoteselosteissa tai muissa teknisissä asiakirjoissa ei ole tietoja tai ne ovat virheellisiä, ei aina tarkoita, että tuote olisi

³⁰ Analyysi Life-ohjelmasta rahoitetusta EPREL-palveluhankkeesta, toukokuu 2025 (ei julkaistu).

³¹ Kolmannen osapuolen sertifiointi on pakollinen kattoiloille.

³² [Erityiskertomus 01/2020](#).

³³ [EEPLIANT3 Public Report Final.pdf](#).

³⁴ Huoneilmastointilaitteet, valaistus, kuivausrummut, vedenlämmittimet, tilalämmittimet ja tuulettimet.

³⁵ [Verkko-ostoksia koskeva tutkimus – CLASP](#).

vaatimustenvastainen. Vaatimustenvastaisuuden toteaminen edellyttää laboratoriotestausta akkreditoiduissa laboratorioissa, mikä on kallista (yleensä 1 000–10 000 euroa mallia kohti, suurilla tai monimutkaisilla tuotteilla enemmän). Vaatimustenmukaisuuden todentamista koskevan EEPLIANT 3 -hankkeen 265 laboratoriotestatusta tuotteesta 43 prosentissa energiatehokkuuteen liittyvät ongelmat ylittivät sallitun poikkeamatason. Vaatimusten noudattamatta jättämisen yleistä tasoa sisämarkkinoilla on kuitenkin vaikea arvioida, koska tarkastukset ovat lähes aina riskiperusteisia ja markkinavalvontaviranomaiset kohdentavat rajalliset resurssit tuotteisiin, joihin odotetaan liittyvän eniten ongelmia. Tuloksia ei voida ekstrapoloida kaikkiin tuoteryhmiin eikä koko EU:hun.

Näissä puitteissa vuosittain tarkastettujen tuotteiden kokonaismäärä vaihteli 10–100:sta joissakin jäsenvaltioissa aina 24 000:een Irlannissa ja 73 000:een Saksassa vuonna 2024. Useimmissa tapauksissa oli kyse asiakirjojen tarkastuksista kaupoissa ja verkossa ja vain joistakin perusteellisista suorituskvyn tarkastuksista. Kuten markkinavalvonta-asetuksessa edellytetään, jäsenvaltiot ovat vuoden 2025 loppuun mennessä kirjanneet ICSMS-tietokantaan 3 147 perusteellista energiamerkintäasetuksen mukaista tarkastusta³⁶ vuodesta 2017 lähtien (näistä 57 % liittyi vaatimustenvastaisuutta koskeviin tapauksiin). Komissio käynnisti vuoden 2025 puolivälissä kaksi rikkomusmenettelyä Portugalia ja Romaniaa vastaan, koska ne eivät olleet ilmoittaneet perusteellisista tarkastuksista vuonna 2023, ja se lähetti Portugalille perustellun lausunnon marraskuussa 2025.

ICSMS- ja EPREL-järjestelmien välillä on linkitetty 450 tuotemallia, minkä pitäisi tehostaa näiden tuotteiden tarkastuksia. Käyttäjille tarjottua mahdollisuutta ilmoittaa helposti rekisteröityjä malleja tai niihin liittyviä tietoja koskevista ongelmista suoraan EPREL-rekisterissä on tähän mennessä hyödynnetty 3 300 mallirekisteröinnin yhteydessä. Suuremmat verkkoalustat tekevät usein yhteistyötä vaatimustenvastaisten tuotteiden poistamiseksi, mutta niillä ei itsellään ole vastuuta merkkien esittämisestä, ja niiden tarjoama laaja tuotevalikoima on myös kasvattanut yleistä täytäntöönpanon valvontaa koskevaa tehtävää.

Komissio perusti vuonna 2021 markkinavalvonta-asetuksen nojalla tuotteiden vaatimustenmukaisuutta käsittelevän eurooppalaisen verkoston (EUPCN). Se perusti vuonna 2024 ensimmäisen ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä käsittelevän EU:n testauslaitoksen.³⁷ Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat yhdessä, ettei energiamerkkiä jäljitellä tuotteissa, jotka eivät kuulu delegoitujen toimenpiteiden soveltamisalaan, tai muissa kuin energiatuotteissa. Ne ovat tältä osin tehneet erityisesti yhteistyötä teollisuuden kanssa vapaaehtoisen Unified Water Label -merkin³⁸ rakentamisen mukauttamiseksi.

6. MERKKI TEHOKKAIDEN TUOTTEIDEN EDELLÄKÄVIJÄMARKKINOIDEN VÄLINEENÄ

Energiamerkintäasetuksen 7 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että kaikki jäsenvaltioiden tarjoamat kannustimet tuotteille, joihin sovelletaan EU:n energiamerkintää, on kohdennettava tuotteisiin, jotka kuuluvat ”kahteen parhaaseen energiatehokkuusluokkaan, joissa tuotteita on merkittävän paljon, tai vielä parempiin luokkiin”. Tavoitteena on keskittää kysyntäpuolen kannustimet (kuten halpakorkoiset lainat, avustukset,

³⁶ Perusteellisilla tarkastuksilla tarkoitetaan laboratorio- ja asiakirjatarkastuksia, joiden tarkoituksena on arvioida, onko tuote vaatimustenmukainen.

³⁷ [Komission täytäntöönpanopäätös \(EU\) 2024/1456.](#)

³⁸ [Unified Water Label.](#)

veronalennukset tai arvoksetelit) tehokkaimpiin tuotteisiin ja luoda siten edelläkävijämarkkinat näille tuotteille.

Samoja tai hyvin samankaltaisia kriteerejä käytetään myös muussa lainsäädännössä, kuten julkisia hankintoja koskevista energiatehokkuusdirektiivin³⁹ vaatimuksissa, EU:n luokitusjärjestelmässä⁴⁰ ja tehokkaiden lämmitysjärjestelmien alennettuja verokantoja koskevista arvonlisäverosäännöissä⁴¹. Tällä hetkellä neljä EU:n jäsenvaltiota soveltaa alennettua arvonlisäverokantaa tällä perusteella.

Jo vuonna 2010 annetussa merkintäpuitedirektiivissä oli säännöksiä, joilla edistettiin merkin käyttöä edelläkävijämarkkinoiden perustana, mutta kriteerin tarkempi muotoilu ja EPREL-rekisterin ominaisuus, joka mahdollistaa helpon näkymän minkä tahansa tuotteiden alakriteerin jakautumiseen eri luokkien välillä, helpottaa tällaisten politiikkatoimien toteuttamista. Komissio ja kansalliset viranomaiset voivat hyödyntää EPREL-rekisteriä energiamerkintäasetuksen 7 artiklan 2 kohdan kriteerin soveltamiseen käyttämällä lähtökohtana yksinkertaista hakua EPREL-rekisteristä. Tämä vähentää erityisten markkinatutkimusten tarvetta ja vahvistaa kilpailua lisäämällä avoimuutta siitä, mitä sisämarkkinoille saatetaan. Kriteerin soveltamisen tueksi komissio esitti asiaa koskevia ohjeita⁴².

7. UUSIEN MERKKIEN TEHOKKUUS

7.1. Uusien merkkien ymmärtäminen

Useimmat kyselytutkimukseen vastanneista kuluttajista kertoivat ymmärtävänsä merkit, ja yli 90 prosenttia sanoi pitävänsä merkkiä ja sen osia (erittäin) helposti ymmärrettävinä. Vain muutamien tuotekohtaisten kuvamerkkien osalta yli 10 prosenttia kyselyyn vastanneista ilmoitti, että niitä oli vaikea ymmärtää. Tämä myönteinen tulos johtuu luultavasti siitä, että merkkimallit testataan yleensä ennen niiden ehdottamista. Kyselyyn vastanneista kuluttajista 77–87 prosenttia piti merkin sisältämien tietojen määrää asianmukaisena. Loput katsoivat, että tietoja oli joko liikaa tai liian vähän (tai heillä ei ollut näkemystä). Kaiken kaikkiaan nämä tulokset eivät siis osoita, että tietoja olisi liikaa tai että ne olisivat riittämättömiä.

Kyselytutkimuksen kuluttajista 62 prosenttia ilmoitti hyödyntäneensä tärkeimpiä energiaan liittyviä tietoja merkin yläosassa. Vastaajista 37 prosenttia ilmoitti hyödyntäneensä myös alaosan muita kuin energiaan liittyviä kuvamerkkejä. Viimeaikaiset kodinkoneiden ostajat ilmoittivat todennäköisimmin käyttäneensä energiamerkkiä apuna ostopäätöstä tehdessään (noin 90 % vastaajista, jotka olivat nähneet merkin). Merkki auttoi kaupallisten jääkaappien ostajia 80 prosentissa tapauksista ja televisioiden ja näyttöjen ostajia 70 prosentissa tapauksista. Jälkimmäisessä tuoteryhmässä suorituskykykriteerit, kuten resoluutio tai näyttöruudun koko, ovat tärkeitä ostopäätöksen kannalta.

³⁹ [Direktiivi \(EU\) 2023/1791](#).

⁴⁰ [Asetus \(EU\) 2023/2486](#).

⁴¹ [Neuvoston direktiivi \(EU\) 2022/542](#).

⁴² https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/consumers_en#what-does-significantly-populated-mean.

7.2. Vaikutus kohtuuhintaisten tehokkaiden tuotteiden saatavuuteen

Kansainvälisen energiajärjestön, jäljempänä 'IEA', vuonna 2021 julkaisemassa raportissa⁴³ laitteiden energiatehokkuusstandardeista ja -merkinnöistä todettiin, että energiatehokkuusvaatimukset ja -merkinnät yleensä nostavat uusien mallien taustalla olevaa parannusten nopeutta kaksin- tai kolminkertaisesti. Tämä merkitsee ajan mittaan koko tuotekannan keskimääräisen tehokkuuden lisääntymistä. IEA toteaa, että keskimääräiset ostohinnat laskevat yleensä 2–3 prosenttia vuodessa kilpailun vuoksi (sen jälkeen kun ne ovat hieman nousseet uusien sääntöjen tultua voimaan), mutta eri tuotteiden osalta todetut hinnanalennukset vaihtelevat sen mukaan, kuinka paljon kilpailua tietyillä markkinoilla on. Nämä arviot ovat maailmanlaajuisia, ja hiljattain tehdyssä pölynimureita koskevassa EU:n arvioinnissa todettiin, että ostohinnat laskivat yhden prosentin vuodessa merkin voimassaoloaikana. Äskettäin julkaistut tutkimukset vahvistavat, että EU:n energiamerkki on tehokas keino edistää kuluttajien valintojen muuttamista koskevaa ympäristötavoitetta. Tutkimuksissa todetaan, että tarjontapuolen kilpailu on keskeinen tekijä markkinoiden sopeuttamisessa, koska hinnat laskevat markkinoille tulon lisääntyessä ja yhä useammat tuottajat alkavat tarjota tuotteita korkeammissa merkkiluokissa. Tämä tuottaa kuluttajaylijäämää ja edistää samalla lisäinnovointia.⁴⁴

Innovaatiovaikutuksen takaamiseksi energiamerkintäasetuksessa todetaan, että jos merkki otetaan käyttöön tai skaalataan uudelleen, komissio varmistaa, ettei minkään tuotteiden odoteta sijoittuvan luokkaan A ajankohtana, jolloin merkki otetaan käyttöön, ja että arvioitu aika ennen kuin valtaosa malleista sijoittuu tähän luokkaan, on vähintään kymmenen vuotta myöhemmin. EPREL-rekisterin tiedot osoittavat, että valonlähteiden, kylmäsäilytyslaitteiden, televisioiden ja astianpesukoneiden luokkakajakaumat ovat kehittyneet suurelta osin näiden vaatimusten mukaisesti vuodesta 2019. Kuitenkin 90 prosenttia EPREL-rekisteriin rekisteröidyistä pyykinpesukonemalleista saavutti luokan A vain kuuden vuoden kuluessa uudelleentarkastelusta. Sitä vastoin elektronisten näyttöjen suorituskyky on kehittynyt odotettua hitaammin, ja ne keskittyvät alimpiin luokkiin (25 % malleista kuuluu luokkaan G⁴⁵).

Riippumattoman markkina-analyysin⁴⁶ mukaan luokkansa parhaiden pyykinpesukoneiden markkinaosuus kasvoi 50 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2021 todellisiin markkinatietoihin perustuva akateeminen tutkimus⁴⁷ viittaa siihen, että uudelleenskaalattu

⁴³ IEA 2021, ”[Achievements of Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programmes](#)”.

⁴⁴ Anne Kesselring, *Energy labels in the European Union: Consumer inattention and producer responses*, Energy Economics, nide 144, 2025, ISSN 0140-9883, <https://doi.org/10.1016/j.eneco.2025.108275>.

⁴⁵ Näyttöjä koskevan delegoidun asetuksen arviointi on käynnissä. Useat monimutkaiset tekijät selittävät todennäköisesti sitä, miksi mallit pysyvät heikoimmin suoriutuviissa luokissa (mukaan lukien kuluttajien ja valmistajien mieltymys suuriin näyttökokoihin ja korkeisiin resoluutioihin).

⁴⁶ GfK 2024 Market Outlook.

⁴⁷ Corinne Faure, Marie-Charlotte Guetlein ja Joachim Schleich, *Effects of rescaling the EU energy label on household preferences for top-rated appliances*, Energy Policy, nide 156, 2021, ISSN 0301-4215, <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2021.112439>. Samassa tutkimuksessa osoitettiin myös, että molempien merkkien esittäminen kuluttajille (kuten energiamerkintäasetuksen siirtymävaiheessa) ei lisää maksuhalukkuutta.

merkki on lisännyt ihmisten halukkuutta maksaa parhaaksi luokitelluista jääkaapeista verrattuna edelliseen merkkiin, jota ei ymmärretty yhtä hyvin.

8. PÄÄTELMÄT

Energiamerkintäasetuksella on luotu perusta nykyaikaistetuille merkeille, jotka ovat tähän mennessä toimineet hyvin, mutta siirtymä ei ole vielä valmis. Kuusi 15:stä tuoteryhmän merkistä on tähän mennessä tarkistettu, ja kehyksessä on otettu käyttöön kaksi uutta merkkiä. Tuotekohtaisten delegeoitujen säädösten pitkät tarkistussyklit ovat tähän mennessä heikentäneet politiikkakehyksen kokonaisvaikutusta. Riittämätön kansallinen markkinavalvonta ja vaatimustenvastaisuuksien suuri määrä ainakin joillakin markkinasegmenteillä (erityisesti verkossa) vääristävät tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja vähentävät ennustettuja energiansäästöjä.

Laajempi politiikkakonteksti on muuttunut merkittävästi vuodesta 2017, mikä johtuu i) verkkokaupan kasvusta, ii) EU:n ilmastomuutostavoitteista, iii) maailmanlaajuisesta sitoumuksesta kaksinkertaistaa energiatehokkuus vuoteen 2030 mennessä ja iv) kilpailukyvyn painottamisesta Draghin raportissa ja sisämarkkinastrategiassa sekä viime aikoina energian kohtuuhintaisuuteen ja riippumattomuuteen liittyvistä toimista. Tässä yhteydessä energiamerkit ovat edelleen merkityksellisiä. Kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, jotka osallistuivat energiatuotelainsäädännön täytäntöönpanosta lokakuussa 2025 järjestettyyn vuoropuheluun⁴⁸, korostivat energiatuotelainsäädännön (mukaan lukien energiamerkintäasetus) roolia energiatehokkuuden, kohtuuhintaisuuden ja EU:n teollisuuden kilpailukyvyn edistämisessä, mutta ne huomauttivat myös, että vaatimusten noudattamatta jättäminen heikentää tehokkuutta.

Merkkien vaikutuksesta saatavilla oleva näyttö osoittaa, että vuosikymmeniä keksimisensä jälkeen EU:n energiamerkeillä on yhä uusia mahdollisuuksia vähentää energiankulutusta ja että ne voivat myös edistää muiden politiikkatavoitteiden saavuttamista. EPREL-tuoterekisteri kaikille energiaan liittyville tuotteille, joilla on EU:n energiamerkki, mahdollistaa markkinoiden avoimuuden lisäämisen ja näyttöön perustuvan päätöksenteon. EPREL-rekisteriä ei kuitenkaan vielä tunneta tai käytetä yhtä laajasti kuin itse merkkiä, ja sitä voitaisiin hyödyntää enemmän myös vaatimustenmukaisuuden ja markkinavalvonnan tukena. Samaan aikaan tämän kertomuksen kanssa esitetyillä koontiehdotuksen muutoksilla pyritään hyödyntämään paremmin näitä mahdollisuuksia ja samalla yksinkertaistamaan mahdollisuuksien mukaan vaatimusten noudattamista tavarantoimittajien ja vähittäismyyjien kannalta.

⁴⁸ [Energiatehokkaiden tuotteisiin liittyvää lainsäädäntöä koskeva täytäntöönpanovuoropuhelu komission jäsenen Dan Jørgensenin kanssa – Energia.](#)